

Försäkringsvillkor

Tung lastbil Företagsmotor

Försäkringsvillkor 1 maj 2025

Folksam

S12115 25-05

Innehåll

Översiktlig information 3

A Allmänna försäkringsvillkor 6

Kristerapi 7

B Trafikförsäkring 7

C Egendomsskydd – fordon 9

D Räddningsförsäkring 14

E Rättsskyddsförsäkring – fordon 15

F Tillägg – fordon 17

X Allmänna bestämmelser 18

Övrig information 22

Om skada inträffar 23

Vid frågor om försäkring eller skador 24

Om vi inte skulle komma överens 24

Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information hur försäkringen gäller.

Detta häfte innehåller de försäkringsvillkor som gäller för Tung lastbil Företagsmotor. När vi i villkoren använder orden ”du”, ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” avses försäkringsgivaren, det vill säga Folksam.

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619,
Adress: 106 60 Stockholm
Telefon: 0771-950 950

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Folksam ömsesidig sakförsäkring tillhandahåller i huvudsak försäkring för boende, motorfordon och båtar. Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren. Dessa tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska. Alla utskick avseende ditt/företagets försäkringsinnehav sker till din folkbokföringsadress/företagets adress, såvida vi inte kommer överens om annat. Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

Du väljer omfattning

Du kan försäkra ditt fordon med olika försäkringsomfattningar. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbeskedet.

Allmän information

Det här är en sammanfattning av försäkringsvillkoren. Det är de fullständiga försäkringsvillkoren som tillsammans med försäkringsbeskedet utgör avtalet mellan oss. I försäkringen finns vissa begränsningar och så kallade säkerhetsföreskrifter, det vill säga krav på försiktighet. Vissa av dem finns beskrivna i den här informationen, men vi vill göra dig uppmärksam på att det är de fullständiga villkoren som gäller, se A Allmänna Försäkringsvillkor.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i EES-länderna och i andra länder som är anslutna till systemet med grönt kort. Den gäller också under transport mellan dessa länder. Avställningsförsäkringen gäller bara i Sverige.

Försäkringsbelopp och premie

Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat till oss. Premien påverkas bland annat av hur mycket du kör per år. Du kan själv påverka din premie genom att välja självrisk i de fall det är möjligt.

Anmäl ändrade förhållanden!

Om något förhållande som finns angivet i avtalet mellan dig och oss förändras och detta påverkar risken ska du meddela oss detta så fort du kan. Annars riskerar du att helt eller delvis stå utan försäkringsskydd.

Försäkringens giltighet

Ditt försäkringsavtal förnyas automatisk för ett år i taget och det inte sagts upp av dig eller av oss. Du kan när som helst under försäkringstiden säga upp försäkringen att gälla vid försäkringstidens utgång. Under försäkringstiden kan du under vissa förutsättningar säga upp avtalet att upphöra före försäkringstidens utgång, bland annat vid skada eller om behovet upphört, till exempel om du säljer fordonet eller ställer av det i vägtrafikregistret. Vi kan säga upp avtalet om premien inte betalas i rätt tid.

Självrisker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs, de framgår av ditt försäkringsbesked. Särskilda självrisker gäller i vissa fall. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoren.

Mervärdesskatt
Om försäkringstagaren är redovisningsskyldig för mervärdesskatt, betalar försäkringen inte en sådan kostnad. På begäran ska försäkringstagaren utnyttja sin avlyftningsrätt för mervärdesskatt gällande skadelidandes kostnader.

Trafikförsäkring – obligatoriskt skydd
Den som äger ett fordon måste ha en trafikförsäkring om fordonet ska användas i trafiken. Det är trafikskadelagen som beskriver hur trafikförsäkringen gäller. Det är en trygghet för alla i trafiken att veta att den som skadas får hjälp och ersättning. Vi ersätter personskador – om du själv, dina passagerare eller andra i trafiken skadas, skador som du med ditt fordon orsakar någon annans fordon, skador som du med ditt fordon orsakar någon annans egendom, till exempel staket eller hus.

Begränsningar i trafikförsäkringen
Vi ersätter inte skador på ditt fordon eller egendom.

Vad omfattar egendomsskyddet?
Egendomsskyddet ersätter skador på fordonet och utrustning som hör till den. Vad de olika delarna av egendomsskyddet omfattar kan du se i punkterna C1-C37.

Vad omfattar inte egendomsskyddet?
Tillbehör och annan utrustning som inte hör till fordonet eller som det inte är normalt att ha i fordonet ingår inte. Personliga tillhörigheter ingår inte. Informations- och kommunikationssystem för data, navigering, tv och video samt bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning ersätts endast om den är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet, se punkt C2.

Begränsningar i egendomsskyddet
Här nedan anger vi de viktigaste begränsningarna i egendomsskyddet. Det finns fler begränsningar än de vi nämner här. Vi betonar att det är vad som står i den egentliga villkorstexten som gäller.
- Ersättning för skadad eller stulen bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning samt informations- eller kommunikationsutrustning för data, navigering, tv och video som är eftermonterad är begränsad till 50 procent av prisbasbeloppet.
- Mobiltelefoner, kassettband, dvd- och cd-skivor ersätts inte.
- Vi betalar inte skada som hänt
  - under tävling med fordonet eller träning för tävling, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet – inom inhägnat tävlingsområde, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
  - under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankörning.

Detta gäller brand- och vagnskadeförsäkring.
- Vi betalar inte skada om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet och använder den utan lov eller om någon annan som har tillgång till fordonet använder den utan lov, se punkt C14 stöldförsäkringen.
- Vi betalar inte ersättning för eventuell värdeminskning efter reparation, se punkt C37.

Räddningsförsäkring
Försäkringen ersätter person- och fordonstransporter i samband med vissa nödsituationer, till exempel om ditt fordon stjäls, skadas eller får driftstopp.

Begränsningar i räddningsförsäkringen
Vi betalar inte kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit. Detsamma gäller för passagerare. Vi betalar inte heller kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet är bränslebrist, se punkt D4.

Rättsskydd
Vi ersätter ombuds- och rättegångskostnader om du råkar i tvist med anledning av till exempel trafikolycka, köp, reparation eller försäljning av ditt fordon.

Begränsningar i rättsskyddsförsäkringen
Det finns detaljerade regler för i vilka situationer försäkringen inte gäller. Om du som förare till exempel gör dig skyldig till rattfylleri när skadan inträffar gäller inte försäkringen.

Avbrottsersättning
Försäkringen lämnar ersättning om fordonet inte kan användas på grund av ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada.

Begränsningar i avbrottsersättningen
Försäkringen lämnar inte ersättning de första tre arbetsdagarna (karens). Ersättning utbetalas i högst 60 dagar.

Begränsningar enligt allmänna bestämmelser
Du ska utan dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angivits i avtalet ändras och som är av väsentlig betydelse för risken. Om anmälan inte sker riskerar du avdrag på ersättningen, se punkt X8 i Allmänna bestämmelser.

Vi betalar inte för skada som leverantör eller annan svarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande såvida du inte kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta, se punkt X13.

Du ska anmäla försäkringsfall till oss så snart som möjligt och medverka till utredningen av försäkringsfallet. Om du försummar detta riskerar du avdrag på ersättningen, se under rubrik Om skada inträffar.

Säkerhetsföreskrift
I villkoren finns regler om vad du ska göra för att om möjligt förhindra skador. Vi kallar det säkerhetsföreskrifter. Du gör klokt i att gå igenom dessa, eftersom du kan få avdrag på skadeersättningen eller ingen ersättning alls om du bryter mot säkerhetsföreskriften.

För att du lättare ska finna de olika säkerhetsföreskrifterna som gäller har vi markerat dessa delar av villkorstexten med blå plattor. Vid säkerhetsföreskrifterna finns också bestämmelser om avdrag på ersättningen om du inte följer kraven.

Här nedan följer några viktiga säkerhetsföreskrifter.

Det finns fler säkerhetsföreskrifter än de vi nämner här. Vi betonar att det är vad som står i den egentliga villkorstexten som gäller.

Säkerhetsföreskrift gäller
- Vid montering av elektriska kablar, bränsleledningar med mera samt för att värma eller torka fordonet, se punkt C7 brandförsäkring.
- För egendom som inte är fast monterad, se punkt C15 stöldförsäkring.
- För hur fordonet ska låsas eller hur nyckel får förvaras med mera, se punkt C17 stöldförsäkring.
- Genom att du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman, se punkt C23 vagnskadeförsäkring och punkt D5 räddningsförsäkring.
- Genom att du ska se till att fordonet inte körs av förare som saknar giltigt körkort eller kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri, se punkt C31.
- Genom att du ska se till att lärare/elev vid övningskörning uppfyller de krav som gäller, se punkt C31.

Begränsningar i försäkringsskyddet och särskilda självrisker
I många försäkringsmoment finns undantag när försäkringen inte gäller. Det finns också andra begränsningar till exempel i form av högsta ersättning i vissa åtaganden. Försäkringen kan också gälla med en särskild självrisk för vissa moment, som är högre än grundsjälvrisken.

All information om undantag, högsta ersättningsbelopp och särskilda självrisker som gäller för försäkringen står i försäkringsvillkoren eller anges i försäkringsbeskedet.

Vi vill att du ska vara nöjd
Det är viktigt att det ska finnas en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger oss en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta åtgärder. Om du vill anmäla ett klagomål så kan du göra det själv på folksam.se/klagomal eller ringa oss på 0771-950 950. Om du inte är nöjd med ett beslut som vi har tagit och vill gå vidare har du rätt att få det prövat.

A Allmänna försäkringsvillkor

Vilka fordon försäkringen gäller för

A1. Villkoren i detta häfte gäller för fordon enligt nedanstående tabell. Försäkringen gäller även för viss del av verksamhet för vilken fordonet används.

Lastbil med totalvikt över 3 500 kg	Användningsområde
Tung lastbil – ej yrkestrafik	används inte i yrkesmässig trafik eller för andra transporter mot ersättning
Tung lastbil – yrkestrafik	används i yrkesmässig trafik eller för andra transporter mot ersättning
Tung lastbil – dragfordon	konstruerad som dragfordon till påhängsvagn
Tung lastbil – tippfordon	försedd med tippanordning
Tung lastbil – specialfordon	Enligt följande förteckning: • Betongfordon – fordon med karosseri bestående av så kallad tombola eller annan transportbehållare för betong, murbruk och dylikt. • Tankfordon – fordon med tankutrustning för transport av flytande eller pulverformiga varor. • Fordon med täckt karosseri speciellt inrättat för transport av möbler. • Fordon med täckt karosseri avsett för kyl- och värmetransporter. • Fordon med fast anordning för transport av sopor. • Fordon med speciell anordning för transport av mer än fyra bilar. • Annat specialfordon.

Släp- eller påhängsvagn med totalvikt över 2 000 kg	Användningsområde
Tungt släp	(ej husvagn eller specialfordon)
Tungt tippsläp	släp- eller påhängsvagn försedd med tippanordning (ej specialfordon)
Tungt specialsläp	släp- eller påhängsvagn för specialfordon (se förteckning över specialfordon)

Vad som ingår i försäkringen

A2. Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattningar. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbeskedet. Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ som finns:

	Trafik-försäkring	Halv-försäkring	Hel-försäkring	Avställnings-försäkring	Tillägg – fordon
Trafik[1]	X	X	X		
Brand		X[3]	X[3]	X	
Glas		X	X	X	
Stöld		X[3]	X[3]	X	
Kristerapi	X	X	X		
Räddning		X	X		
Rättsskydd		X[3]	X[3]	X	
Vagnskada			X[3]	X[2]	
Avbrottsförsäkring					X[3]

1. Lagstadgad försäkring
2. Begränsad omfattning
3. Tungt släp

Var försäkringen gäller

A3. Försäkringen gäller i EES-länderna samt i de övriga länder som är anslutna till systemet med grönt kort. Försäkringen gäller även under transport mellan dessa länder. Avställningsförsäkring enligt punkterna C28-C29 gäller dock bara i Sverige. Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Självrisk

A4. Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. De självrisker som gäller i ditt fall ser du i försäkringsbeskedet. Ibland gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor.

Kristerapi

Om du drabbas av psykisk ohälsa som en direkt följd av en skadehändelse som är ersättningsbar i denna försäkring, kan du få kristerapi i form av högst tio behandlingar hos en legitimerad psykolog eller psykoterapeut som vi anvisar. Behandlingen ska godkännas av oss i förväg, utföras i Sverige, påbörjas inom ett år och avslutas inom tre år från skadetillfället. Vi ersätter också nödvändiga och skäliga resekostnader upp till totalt 4 000 kr samt kostnader för tolk. Kristerapi gäller utan självrisk.

Kristerapi gäller även för förare som använder fordonet med ägarens tillstånd och passagerare i eller på fordonet.

Försäkringen gäller även om du skadats av någon annan som omfattas av försäkringen. Försäkringen gäller inte om du utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som är straffbelagd enligt svensk lag.

B Trafikförsäkring

B1. De bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i trafikskadelagen (TSL). Trafikförsäkringen gäller för skador i följd av trafik med det försäkrade fordonet, till exempel för personskador och skador på annans egendom utanför fordonet.

Din trafikförsäkring gäller inte för skador på ditt eget fordon eller på egendom i eller på detta. Högsta ersättning är 300 miljoner kronor.

B2. Vi åtar oss att betala en del skadekostnader utöver vad som följer av TSL:

a. Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person bar för eget bruk. Vi ersätter inte pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är 25 procent av ett prisbasbelopp per person. Om hjälm eller annan personlig skyddsutrustning som bars vid skadetillfället skadas, ersätts detta utan beloppsbegränsning.
b. Skada på egendom utanför fordonet även om den som drabbats av skadan varit medvållande. Den här utvidgade rätten till ersättning gäller inte vid skada
   - på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
   - på spårbundet fordon
   - på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
   - på egendom som tillhör försäkringstagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
   - om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 25 procent av ett prisbasbelopp per person.

B3. Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Vi betalar högst det belopp som motsvarar den trafikskadeersättning som den skadade skulle kunnat få enligt TSL.

Om någon drabbats av en personskada där ersättning ska lämnas från din trafikförsäkring betalar vi också ersättning för vissa ombudskostnader som den skadade har vid den utomrätts-

liga skaderegleringen i Folksam. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottmålstaxan. Vid bedömningen av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpas den av Sveriges advokatsamfund och Svensk Försäkring gemensamt utarbetade promemorian om fördelning av arbetsuppgifter mellan skadereglerare och ombud i personskadeärenden. Vi betalar inte ombudskostnader som har samband med försäkringskassans handläggning eller prövning av ärendet eller med prövning i förvaltningsdomstol, om vi inte särskilt åtagit oss detta.

Vi inhämtar och betalar den medicinska utredningen i ärendet. Vi betalar inte ersättning för ytterligare sådan utredning, om vi särskilt åtagit oss detta. Beträffande vilka ombud som får anlitas gäller samma regler som för rättsskyddet, se punkt E7.

Den som har rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi betalar inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

Självrisk

B4. Trafikförsäkring gäller med en grundsjälvrisk som framgår av försäkringsbeskedet.

I några fall gäller försäkringen med förhöjd självrisk, se nedan.
Självrisken är 10 procent av ett prisbasbelopp utöver gällande grundsjälvrisk

- om föraren kört fordonet utan giltigt körkort
- om läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft
  - gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
  - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet
- om föraren vid skadetillfället brutit mot gällande arbetstid-, vilotids- eller kör- och vilotidsregler
- om du inte kan visa vem som kört fordonet vid en trafikskada.

Förhöjd självrisk behöver dock inte betalas om det vid rattfylleribrott framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

Vi kan överlåta en fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

B5. Du behöver inte betala någon självrisk

- vid utbetalning enbart för skadad ren
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan och vi inte kan visa att du eller föraren varit medvållande.

ADR-självrisk

B6. Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 10 procent av prisbasbeloppet om föraren vid transport av farligt gods saknar gällande ”intyg om utbildning av förare av fordon som transporterar ADR-gods” och då skada orsakats av godset. Sådant intyg (så kallade ADR-intyg) fordras vid inrikes och utrikes transport av farligt gods i

- tank eller tankcontainer om 3m3 eller mer
- behållare eller kärl om 450 liter eller mer och då den sammanlagda volymen av behållarna/kärlen uppgår till 3m3 eller mer.

Självrisk vid kollision med luftfarkost

B7. Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen för juridisk person med en extra självrisk motsvarande 10 prisbasbelopp.

C Egendomsskydd – fordon

Vad som ingår i egendomsskyddet

C1. I detta avsnitt, punkterna C1-C37, redogör vi för hur försäkringen gäller för den egendom du har försäkrad – ditt fordon och den utrustning som ingår i skyddet.

Du ser i försäkringsbeskedet vilka av dessa försäkringar som ingår i ditt egendomsskydd.

Vilken egendom som är försäkrad

C2. Försäkringen gäller för:

a. Fordonet
b. Utrustning i eller på fordonet om den hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade. Elektronisk utrustning som inte ingår i fordonets standardutrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och uteslutande konstruerad för att användas i fordonet. Annan bärbar utrustning för data-, ljud-, bild- eller textöverföring till exempel mobiltelefon, dator eller liknande omfattas inte. Detta gäller även om det i fordonet finns fast monterade tillbehör till utrustningen. Lagringsmedia till sådan utrustning omfattas inte heller. Försäkringen gäller för de verktyg och reservdelar som anses normalt att ha med sig för fordonet, dock inte för extra reservdels- och verktygsutrustning.
c. Avmonterad fordonsdel och avmonterad utrustning. Detta under förutsättning att egendomen är tillverkad för att användas i eller på fordonet. Försäkringen gäller endast för en uppsättning av varje avmonterad fordonsdel eller utrustningsdetalj. Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad.
d. För släp med totalvikt över 2 000 kilo och tung lastbil gäller följande:
e. avmonterad fordonsdel/utrustning som ersatts av annan fordonsdel/utrustning enligt b) ingår upp till 3 prisbasbelopp.
f. Drivmedel i fordonets bränsletank. Med bränsletank avses även separat tank som är fast monterad på fordonet.

Vad försäkringen inte gäller för

C3. Försäkringen gäller inte

- om fordonet inte uppfyller svenska myndighetskrav
- om fordonet används för militärt ändamål
- för skada som består i slitage, förbrukning eller som har orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbar felaktig reparationsåtgärd
- för skada som säljare eller annan ansvarar för enligt lag eller som kan ersättas via garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

Vem försäkringen gäller för

C4. Försäkringen avser endast försäkringstagarens eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare, ägare och huvudsaklig brukare till den försäkrade egendomen. Försäkringen gäller också om du har leasat fordonet. Försäkringen omfattar då fordonet på samma sätt som om det vore ditt eget. Skulle det visa sig att det är någon annan än försäkringstagaren som äger fordonet gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Vi har rätt att betala skadeersättning till

- säljaren eller kreditgivaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran.
- ägaren om du hyrt fordonet på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.

Brandförsäkring

C5. Försäkringen gäller för skada genom brand, blixtnedslag eller explosion. Med brand menar vi ”eld som kommit lös”. Punkterat däck definieras inte som explosion. Vi ersätter även skada på elektriska kablar genom kortslutning samt följdskador på elektroniska komponenter.

Vid anlagd brand gäller försäkringen endast om branden anlagts av tredje man. Med tredje man menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke.

C6. Vi betalar inte skada
- som hänt genom trafikolycka (själva brandskadan ersätts givetvis, men inte följdskador, till exempel genom dikeskörning – då gäller i stället vagnskadeförsäkringen)
- som hänt under tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- på motor, ljuddämpare, katalysator, däck eller slangar genom explosion i dessa.
- som säljare eller annan ansvarar för enligt lag, eller som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

Säkerhetsföreskrifter

C7. Den försäkrade ska iaktta följande:
- Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål av SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller SEMKO. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- De föreskrifter som meddelats i lag eller förordning beträffande starkströmsanordning ska följas.
- Föreskrifter ska iakttas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.
- Fordonet ska uppfylla de regler om brandskydd som gäller enligt försäkringsbranschens bestämmelser, FTR 127, senaste version.

C8. Om du bryter mot säkerhetsföreskrift i punkt C7 kan avdrag göras på ersättningen. Avdraget kan vid allvarlig försummelse bli så stort att ingen ersättning lämnas.

Självrisker

C9. Självrisken framgår av ditt försäkringsbesked.

Glasförsäkring

C10. Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats. Glastak/lucka och strålkastarglas omfattas inte.

C11. Vi betalar inte skada
- som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet kört av vägen. Då gäller istället vagnskadeförsäkringen.
- som hänt under deltagande i tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streetrace eller bankörning
- på strålkastarglas eller taklucka av glas, plast eller annat kompositmaterial. Vi ersätter inte heller sprickor som beror på ålder och slitage i dörrutor, sido- och bakrutor av plast eller annat kompositmaterial
- som säljare eller annan ansvarar för enligt lag, eller som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

Självrisker

C12. Självrisken framgår av försäkringsbeskedet. Om rutan repareras är självrisken 200 kronor per stenskott.

Stöldförsäkring

C13. Försäkringen gäller för skada genom stöld, rån eller tillgrepp av fortskaffningsmedel. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld, rån eller tillgrepp.

Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse. Vid förlust av fordonet får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom en månad efter det att vi fått din anmälan om stölden.

Vid nyckelförlust ersätts, förutom nyckel, även kostnad för låsbyte i de fall omkodning inte är möjlig.

Definition – Stöld
Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Definition – Rån
Begreppet rån är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon stjäl med hjälp av våld mot en person, eller med hot som för den hotade verkar innebära trängande fara.

Definition – Tillgrepp av fortskaffningsmedel
Begreppet tillgrepp av fortskaffningsmedel är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri eller förskingringsbrott.

Med någon som tillhör försäkrades hushåll menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som försäkrad, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

C14. Vi betalar inte skada
- om någon som tillhör ditt hushåll/företag tar fordonet och använder det utan lov
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov
- genom bedrägeri eller förskingringsbrott.

Säkerhetsföreskrifter

C15. När du lämnar fordonet ska egendom som förvaras i det och inte är fast monterad vara inlåst i fordonet. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

C16. Om du bryter mot säkerhetsföreskriften i punkt C15 kan avdrag göras på ersättningen. Avdraget kan vid allvarlig försummelse bli så stort att ingen ersättning lämnas.

Säkerhetsföreskrifter

C17. Fordonet ska låsas med ratt- eller växellås när det lämnas. Nyckeln får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten av det och ska i övrigt förvaras på ett säkert sätt. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till. Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i allmänt garage, där du måste lämna ifrån dig nyckeln till stöldskyddet. Kravet på låsning gäller inte heller när du har fordonet på verkstad för reparation eller service. Vid förlust av nyckel till fordon som är utrustat med startspärr ska du se till att nyckeln blir avkodad.

C18. Om du bryter mot säkerhetsföreskriften i punkt C17 kan avdrag göras på ersättningen. Avdraget kan vid allvarlig försummelse bli så stort att ingen ersättning lämnas.

Självrisker

C19. Självrisken framgår av försäkringsbeskedet.

Vid monterad och aktiverad spårsändare, godkänd enligt Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073, tillämpas ingen självrisk vid stöld av hela fordonet.

Elektroniskt stöldskydd
Är fordonet vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet försett med ett av oss godkänt, fackmannamässigt monterat elektroniskt stöldskydd, som var i funktion vid skadetillfället, tillämpas ingen självrisk.

Vagnskadeförsäkring

C20. Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående.

För viss utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se punkt C2.

C21. Försäkringen gäller för skada
a. genom plötslig och oförutsedd skada på lastanordning som är monterad på lastbil eller släpfordon. Skada som lastanordningen samtidigt orsakat på fordonet ersätts också, men inte skada på dess drivkälla. Med drivkälla avses såväl lastanordningens hydraulpump eller liknande anordning, som fordonets motor, växellåda och kraftöverföring.
b. på fordonet som orsakats av anordning för vägarbete eller vinterväghållning som var monterad på fordonet vid skadetillfället.
c. som inträffar under vinterväghållning, det vill säga sandning, saltning eller snöplogning för väghållares räkning. Skador som drabbar snöplog, sandnings- eller saltningsaggregat ersätts även om dessa tillbehör tillhör annan än försäkringstagaren.
d. som inträffar under annat vägarbete (exklusive vinterväghållning) för väghållares räkning. Skador som drabbar tillbehör för denna typ av vägarbete ersätts även om dessa tillbehör tillhör annan är försäkringstagaren.
e. i samband med uppoffring, bidrag och kostnader i gemensamt haveri.
f. på hästtransportsläp genom inre plötslig och oförutsedd olyckshändelse orsakad av häst. Vagnskadeförsäkringen gäller inte för rena slitageskador.

För skada på tillbehör som tillhör annan än försäkringstagaren enligt punkt c och d gäller att tillbehören ska ha lånats temporärt.

C22. Vi betalar inte skada
- som hänt under tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streetrace eller bankörning
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- om består i slitage, sprickbildning eller beror på bristfälligt underhåll. Lack- och stenskottskador som beror på normalt slitage i förhållande till bilens ålder och körsträcka ersätts inte.
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av sådan händelse som anges i punkt C20.
- beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck eller slangar
- som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

Säkerhetsföreskrift

C23. Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

Gällande kör- och vilotidsregler måste följas.

C24. Du ska se till att fordonets däck uppfyller de krav som ställs i författningar och föreskrifter (till exempel mönsterdjup och säsongsdäck).

Dessutom gäller vad som anges i punkt C29.

C25. Om du bryter mot säkerhetsföreskriften i punkt C23 och C24 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarligare fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Självrisker

C26. Självrisken framgår av försäkringsbeskedet.
a. Om fordonet vid kollision med djur var utrustat med en viltfångare, monterad enligt Transportstyrelsens författningssamling 2017:54, reduceras självrisken med 50 procent.
b. Självrisken vid vinterväghållning för väghållares räkning är fem procent av prisbasbeloppet vid varje skada.
c. Självrisken vid skada i samband med vägarbete (exklusive vinterväghållning) på tillbehör som tillhör annan än försäkringstagaren är tio procent av prisbasbeloppet vid varje skada.

Särskild självrisk – Höjdledsskada
C27. Vid skada som uppstått genom kollision i höjdled tillkommer en extra självrisk utöver vald självrisk. Denna är 50 procent av prisbasbeloppet vid varje skada.

Avställningsförsäkring
C28. Avställningsförsäkring gäller om detta anges i försäkringsbeskedet. Försäkringen gäller endast i Sverige.

C29. Försäkringen gäller när fordonet är avställt i Vägtrafikregistret och inte brukas.

Egendomsskyddets villkor tillämpas. Rättsskyddsförsäkring ingår också.

Räddning ingår däremot inte. Vagnskadeförsäkring enligt punkt C20 ingår men med begränsningen att skada genom trafikolycka inte ingår.

Försäkringen gäller även under direkt färd till och från närmaste bilprovningsstation eller annan behörig anläggning för besiktning. I dessa fall gäller också trafikförsäkringen. Observera att begränsningen i vagnskadeförsäkringen fortfarande gäller.

Självrisk
C30. De självrisker som gäller framgår av försäkringsbeskedet.

Gemensamma säkerhetsföreskrifter för egendomsskyddet
C31. Du får inte köra fordonet om du
- saknar giltigt körkort
- kan göra dig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska följa de regler som gäller vid övningskörning.

C32. Om du bryter mot säkerhetsföreskriften i punkt C31 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom
C33. Vi ersätter din skada enligt de försäkringsvillkor som gällde för din försäkring på skadedagen.

C34. Vi ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt har åtagit oss detta. Vi ersätter inte affektionsvärdet eller annat värde av personlig natur.

C35. Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom.

Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till ersatt egendom och till ersatta delar om inget annat avtalats.

Vi åtar oss att vid reparation föreslå verkstad som är miljögodkänd av oss. Vid totalskada *ombesörjer vi att fordonet lämnas till av oss miljögodkänd fordonsdemonterare.

Av miljöskäl är det viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av delar så långt detta är möjligt. Därför gäller för denna försäkring att
- reparationsmetod ska användas som ger minsta möjliga miljöpåverkan utan att kvalitet eller trafiksäkerhet påverkas
- begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas
- skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt. Anlitad verkstad ska vara miljögodkänd och ha särskild kompetens för reparation av plast
- skador på vindruta ska repareras om så är möjligt.

Vid skada som inte omfattas av försäkringen kan vi lämna förslag på miljögodkänd verkstad eller fordonsdemonterare.

C36. Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi det, inklusive utrustning som omfattas av försäkringen. Från denna regel görs avsteg enligt följande:

- Vid enbart skada på eller stöld av utrustning som omfattas av försäkringen beräknar vi marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Enligt tabell A på nästa sida.

A. Avskrivningstabell

	Ålder								
Utrustning/Föremål	**<1 år**	**1 år**	**2 år**	**3 år**	**4 år**	**5 år**	**6 år**	**7 år**	**8 år**
Kommunikationsutrustning och annan elektronisk utrustning	0	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%
Fordonsbatteri	0	20%	40%	60%	70%	80%	100%	100%	100%

C37. Vi betalar inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation
- kostnad för lackering, till exempel motiv- och effektlackering, som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Vi betalar dock för varumärkes- eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe eller reparation, till exempel dyrare inköps- eller reparationskostnad
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

D Räddningsförsäkring

D1. Försäkringen gäller för person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med det försäkrade fordonet råkat ut för sådana nödsituationer som anges i punkt D2.

Rese- och transportkostnader ska vara skäliga och göras med det billigaste transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna.

Persontransporter

D2. Om ditt fordon stulits, skadats eller fått driftstopp betalar vi kostnader för resa till hemort för föraren. I stället för hemresa betalar vi kostnaden för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Vi ersätter även kostnaden för ersättningsförares utresa om ordinarie förare, på grund av olyckshändelse eller akut sjukdom, med stöd av läkares utlåtande inte kan utföra sitt arbete.

Bärgning

D3. Om ditt fordon råkat ut för ersättningsbar skada betalar vi nödvändiga kostnader för

- bärgning till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare
- transport till fordonets hemort i Sverige om fordonet måste lämnas kvar på grund av att förare eller passagerare drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit.

Försäkringen gäller även vid bärgning av oskadat fordon (till exempel vid fastkörning). Försäkringen omfattar även vid skadetillfället tillkopplad släpvagn som är försäkrad hos oss.

Om skadan hänt utomlands kan vi också betala hemtransport av fordonet i oreparerat skick. Hemtransport av fordonet ska först godkännas av oss.

Vi betalar inte

D4. Försäkringen betalar inte

- kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader som du skulle ha haft även om skadan inte uppstått

- kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet beror på bränslebrist
- hämtning eller hemtransport av fordonet i skadat skick (reparation ska alltså först göras) såvida inte skadan hänt utomlands, se punkt D3
- högre kostnader för hämtning eller hemtransport än vad fordonet är värt när transporten görs
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om hämtning eller hemtransport av fordonet, till exempel dyrare bärgningskostnad
- kostnader som uppstått under tävling med fordonet eller under träning för tävling, uppvisning, övningskörning eller liknande användning, inom inhägnat område samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- kostnader som uppstått när händelsen inträffar under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streetrace eller bankörning
- som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

Säkerhetsföreskrifter

D5. Du får inte köra fordonet om du
- saknar giltigt körkort
- kan göra dig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska följa de regler som gäller vid övningskörning. Du ska också se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

D6. Om du bryter mot säkerhetsföreskriften i punkt D5 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Självrisker

D7. Självrisken framgår av ditt försäkringsbesked.

E Rättsskyddsförsäkring – fordon

Vem försäkringen gäller för

E1. Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

Vad försäkringen gäller för

E2. Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Om resning beviljas i nämnda mål gäller försäkringen också för detta.

Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

E3. Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för
- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftägande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Vad försäkringen inte gäller för

E4. Försäkringen gäller inte för
- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel länsstyrelse eller allmänna förvaltningsdomstolar
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med Folksam om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- för uthyrares del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet

- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått eller misstänkt ha begått sådana gärningar
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkringen.

När försäkringen gäller

E5. *Huvudregel*
Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Folksam. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år
Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trätt i kraft.

Om din försäkring upphört
Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd om försäkringen var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och att försäkringen därefter var i kraft fram till att försäkringsbehovet upphörde. Då tvisten uppstår får det inte ha gått längre tid än tio år sedan de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade.

Beträffande preskription se punkt X32.

Var försäkringen gäller

E6. Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt A3.

Ombud eller försvarare

E7. För att få rättsskydd måste du anlita ett ombud eller en försvarare som du skriftligt givit en rättegångsfullmakt till. Ditt ombud ska vara en advokat eller en biträdande jurist som är anställd på en advokatbyrå.

Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Du och vi kan i så fall begära att Svensk Försäkring avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

E8. Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av det anlitade ombudets arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Advokatsamfundet eller Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd.

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

E9. Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga. Vi ersätter inte kostnader som du kunde ha fått ersatt av staten eller av din motpart. Ersättning kan även lämnas i tvister som förlikas eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

Försäkringen ersätter
- ombuds eller försvarares arvode och kostnader
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottsmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Folksam. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

E10. Försäkringen ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller försvarare eller bytt ombud eller försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen.

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

Högsta ersättningsbelopp

E11. Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till 300 000 kronor.

Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.

Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Självrisker

E12. Självrisken är 20 procent av prisbasbeloppet samt 20 procent av skadekostnaden som överstiger 20 procent av prisbasbeloppet.

F Tillägg – fordon

Avbrottsförsäkring

F1. Avbrottsförsäkring kan tecknas om fordonet är minst halvförsäkrat och ersättning lämnas om fordonet inte har kunnat användas på grund av

- ersättningsbar glas-, brand- eller stöldskada
- ersättningsbar vagnskada från vagnskadeförsäkring
- plötslig oförutsedd skada på antingen motor (som har gått högst 750 000 kilometer) eller kraftöverföring genom bräckage, skärning eller sprickbildning. Försäkringen gäller dock inte för aggregat för kyl- och värmetransporter eller annan direkt/motordriven byggnation.

Avbrottsersättning lämnas inte om

- försäkringstagaren får stilleståndsersättning från trafikförsäkring, annan skadeståndsersättning eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än om avbrottsersättningen är högre. I sådant fall utbetalas mellanskillnaden.
- avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller underlåtenhet från försäkringstagarens sida.
- fordonet var avställt eller belagt med körförbud vid skadetillfället.

Skada på lastbil

F2. Om försäkrat släpfordon inte kan nyttjas på grund av ersättningsbar skada på dragfordon, lämnas avbrottsersättning även för släpfordonet. En förutsättning är att fordonen ägs av samma försäkringstagare och att dessa är försäkrade i Folksam.

Skada på släpfordon

F3. Om försäkrad lastbil inte kan nyttjas på grund av ersättningsbar skada på släpfordon, lämnas avbrottsersättning även för lastbilen. En förutsättning är att avbrott ingår i försäkringen för lastbilen, att båda fordonen ägs av samma försäkringstagare och att dessa är försäkrade i Folksam. Ersättning lämnas med halva beloppet enligt beräkningsgrunderna i nedanstående tabell.

Ersättningsbelopp

F4. Ersättning lämnas enligt nedanstående tabell:

Ersättningsbelopp i procent av prisbasbeloppet

		Ersättningstid		
Fordonstyp	**Totalvikt**	**Dag 1-10**	**Dag 11-20**	**Dag 21-60**
Tung lastbil ej använd i yrkesmässig trafik	-9 999	1,46	1,24	1,12
	-15 999	1,69	1,46	1,35
	-22 999	1,80	1,57	1,46
	23 000-	1,91	1,69	1,57
Tung lastbil använd i yrkesmässig trafik upp till 9 000 mil/år	-9 999	2,25	2,02	1,91
	-15 999	2,47	2,25	2,13
	-22 999	2,81	2,70	2,36
	23 000-	3,03	2,81	2,70
Tung lastbil använd i yrkesmässig trafik över 9 000 mil/år	-9 999	2,81	2,47	2,36
	-15 999	3,03	2,70	2,58
	-22 999	3,26	3,03	2,92
	23 000-	3,48	3,26	3,15
Tungt släp (ej husvagn)	2 000-	50 procent av de värden som anges för aktuell dragbil vid skadetillfället		

Karens

F5. Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Denna räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan. Karenstiden är tre arbetsdagar. Vid skada enligt punkt C21 c) vinterväghållning, lämnas ersättning utan karens.

Om fordonet (vid stöld av hela fordonet) var utrustat med godkänd spårsändare enligt Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073 och denna var i funktion/aktiverad vid stöldtillfället gäller försäkringen utan karens.

Ersättningstid

F6. Avbrottsersättning lämnas för skälig reparationstid, högst 60 arbetsdagar, karens oräknad. Ersättning lämnas för varje hel arbetsdag då fordonet inte kunnat användas. Ersättning lämnas även för lördag, söndag och helgdag om försäkringstagaren kan styrka att arbete skulle ha utförts med fordonet då. Om skadat fordon inte repareras lämnas ersättning för beräknad reparationstid, längst den tid som kan anses rimlig för att skaffa ett likvärdigt fordon (max 60 dagar).

Försäkringstagaren ska verka för att avbrottstiden blir så kortvarig som möjligt.

X Allmänna bestämmelser

X1. För försäkringen gäller försäkringsvillkor, försäkringsbesked samt försäkringsavtalslagen.

Skaderegistrering

X2. Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag eller myndighet som handlägger likartade ersättningsanspråk. Ändamålet med GSR är att till försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och myndigheter som handlägger likartade ersättningsanspråk tillhandahålla ett underlag för att identifiera oklara försäkringsfall och ersättningsanspråk. Därigenom kan företag och myndigheter motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad eller pseudonymiserad form för statistiska ändamål och analyser på aggregerad nivå. Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm.
Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Vi kan också lämna uppgifter om bland annat stölder och eftersökt gods till Larmtjänst AB, en branschgemensam organisation som arbetar för att bekämpa försäkringsrelaterad brottslighet.

Vi äger rätt att i det för försäkringsbranschens gemensamma skadeanmälningsregistret (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

Avtalet och premien

X3. Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag den tecknades. Försäkringen gäller inte för skada eller fel som inträffat eller uppkommit innan försäkringen börjat gälla.

X4. Försäkringen förnyas automatiskt för ett år i sänder om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare eller av oss. Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du i stället säga upp försäkringen från huvudförfallodagen behöver du inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida när du begär förnyelse kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen. Tecknar du försäkring för ditt fordon i annat försäkringsföretag förnyas inte försäkringen.

X5. Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkring upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar. Från vår sida kan vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om du eller den försäkrade grovt åsidosatt era förpliktelser mot oss eller om det finns synnerliga skäl.

Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

X6. Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till bland annat följande faktorer; vilket fordon du har och hur gammalt det är, hur många mil du kör per år, var ditt företag är beläget, vilken självrisk på vagnskadan du väljer och ditt tidigare skaderesultat.

Vi har rätt att begära uppgifter från dig som påverkar din premie. Får vi inte in begärda uppgifter beräknas premien utifrån av oss förutbestämda regler.

Upplysningsplikt

X7. När du vill teckna, utvidga eller förnya försäkring ska du på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Riskökning

X8. Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande, som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken, ändras.

X9. Om du uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt enligt punkt X7 eller anmälningsplikt enligt punkt X8 kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

X10. Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen. Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämma dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

Sådan premieändring som beror på ändrat riskförhållande, till exempel fordonsbyte, adressändring eller höjning av årlig körsträcka, har vi rätt att göra omgående.

X11. Premie för nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar, eller enligt separat avtal, efter den dag då vi sände dig premiekravet. Detsamma gäller tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkring behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sände dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

X12. Om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmål inte är av ringa betydelse skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Samtidigt påminner vi dig att om du betalar inom 14 dagar så fortsätter försäkringen att gälla. Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

X13. Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

X14. Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

X15. Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. I vart fall upphör den när tre månader gått från avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommer fram.

X16. Vi kan överlåta en fordran på obetald försäkringspremie till Trafikförsäkringsföreningen.

Dubbelförsäkring

X17. Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan. Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Penningtvätt

X18. Försäkringsersättning betalas inte om det skäligen kan antas att en utbetalning skulle medföra risk för brott mot penningtvättslagstiftningen.

Säkerhetsföreskrifter

X19. Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade, dennes anställda eller andra medhjälpare.

Påföljd vid försummelse att följa säkerhetsföreskrift

X20. Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning skadan får antas ha inträffat även om föreskriften hade iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följs.

Framkallande av försäkringsfall

X21. Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligen, eller i den mån du uppsåtligen förvärrat följderna av en skada.

Om skadan uppkommit eller dess följder förvärrats genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Försummelse att anmäla försäkringsfall

X22. Om den ersättningsberättigade har försummat att följa

- försäkringsvillkoren om skyldighet att anmäla försäkringsfall inom viss tid eller
- villkor eller anvisningar enligt dessa om skyldighet att medverka vid utredning av
  - försäkringsfallet
  - bolagets ansvar

och försummelsen medfört skada för bolaget kan ersättningen som skulle ha betalats till den ersättningsberättigade, sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till sådan försummelse som nämnts ovan, har bolaget i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad bolaget har utgett till den skadelidande.

Räddningsplikt

X23. När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter förmåga begränsa dess omfattning, till exempel larma brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckats eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa. Däremot ersätter vi inte förebyggande åtgärder som till exempel kostnad för låsbyte vid förlust av fordonets nyckel.

Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

X24. Har du uppsåtligen åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan vi göra avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Identifikation vid tillämpning av punkterna X19-X24

X25. Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

Om det föreligger synnerliga skäl tillämpas inte denna bestämmelse.

Återkrav

X26. I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

För trafikförsäkring gäller, att i samma utsträckning som vi har betalat ersättning, har vi enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättningen från försäkringen.

Om den försäkrade avstår från sin rätt till ersättning från annan enligt kontrakt, garanti eller liknande eller avstår från återkravsrätt, begränsas vår ersättningsskyldighet i motsvarande mån och utgiven ersättning ska återbetalas till oss.

Försäkringsförmedlare

X27. Är försäkringen tecknad hos oss genom försäkringsförmedlare gäller följande:

- Återkallas försäkringsförmedlarens fullmakt helt eller delvis ska försäkringstagaren genast meddela detta till oss.
- Försäkringsförmedlaren har en skyldighet att vidarebefordra all information av betydelse för försäkringsskyddet från oss till försäkringstagaren.
- Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsförmedlaren till oss anses som lämnade av försäkringstagaren.

Lag, garanti, annat åtagande

X28. Försäkringen gäller inte för skada som säljare eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring, så gäller din fordonsförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Krigsskador

X29. Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, upplopp eller uppror.

Om skadan hänt utanför Sverige tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott. Förutsättningen för att försäkringen ska gälla är dock att fordonet fanns i det drabbade området vid utbrottet och oavbrutet fram till den dag skadan inträffade. Dessutom får du inte ha tagit del i oroligheterna eller tagit annan befattning med dem som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål. Under samma förutsättningar betalar vi också förlust av fordon som konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Atomskador med mera

X30. Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning,
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Dammbrott

X31. Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

Preskription

X32. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du framställt ditt anspråk till oss inom den tid som angetts här har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

Trafikskadelagen

Du förlorar din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen. Om du begär omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Om du vill ha ersättning och har anmält skadan inom tio år eller begärt omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att vi har förklarat att vi tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks i rätt tid går rätten till ersättning förlorad. Talan får väckas senare än tio år endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om du har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

Övrig information

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster.

Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss.

På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Om skada inträffar

Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt. Ta gärna första kontakten med oss per telefon. Telefonnummer framgår av ditt försäkringsbesked.

Stöld, tillgrepp av fortskaffningsmedel, skadegörelse, kollision med djur eller skada som orsakats av annat okänt motorfordon ska också anmälas till polisen i det land där händelsen inträffade. Lämna oss en kopia av polisanmälan.

Skada som har hänt när fordonet transporterats på annat färdmedel ska också anmälas till transportföretaget.

För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver som inköpskvitton, läkarintyg och så vidare.

Du är också skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

Om du bryter mot bestämmelserna ovan och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om vi redan betalat ut ersättning kan vi helt eller delvis återkräva den.

Reparation ska i förväg godkännas av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material. Folksam tar hänsyn till eventuella olägenheter såsom till exempel fördyringar i form av resekostnader eller onödigt långa väntetider som du skulle kunna drabbasav. Du ska ha ett medgivande från oss eller Folksam Jour innan du själv beställer reparation såvida inte omständigheterna hindrar dig från att ta kontakt med oss eller Folksam Jour.

För försäkringen gäller vissa miljöåtaganden. Dessa framgår av punkt C35.

Du ska som ägare till fordonet, efter vårt medgivande, beordra reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

Återbetalning vid förskott

Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti för någon typ av kostnader måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Dröjsmålsränta

Vi strävar efter att betala skador så snart det går och i de fall utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Tidpunkten för betalning kan dock förskjutas i vissa situationer som anges i försäkringsavtalslagen.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6§ räntelagen.

Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenat på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvariga för förseningen. Detta givet att vi har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad och bojkott gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

Vid frågor om försäkring eller skador

Kundservice
Kontakta Folksam Företagssupport på telefon 08-772 86 35.
För öppettider se folksam.se
E-post foretag@folksam.se

Skadeärenden
Kontakta oss vid inträffad skada. Du når oss på telefon 0771-950 950
För öppettider se folksam.se

Folksam Jour
Inom Sverige 0771-45 00 00
Utanför Sverige +46 771 45 00 00

Hjälp utanför Sverige
Utanför Sverige kan du få hjälp av våra larmcentraler eller vid personskada SOS International. Kontaktuppgifter, se nedan.

SOS International
Nitivej 6
DK-2000 Frederiksberg
Denmark
E-post sos@sos.eu
Telefon +45 70 10 50 50
Telefax +45 70 10 50 56

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd
Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda.

En god hantering av klagomål ger Folksam möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam
Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef.

Gäller oenigheten värdering av skadad egendom kan du begära ett utlåtande av opartisk värderingsman. Du kan läsa mer om detta i försäkringsvillkoren.

Kundombudsmannen Folksam
Du som är kund i Folksam har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring, skadefrågor och sparande. Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut kan Kundombudsmannen göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Folksam har lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskription inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet ”Vänta inte för länge”.

Adress: Kundombudsmannen Folksam, 106 60 Stockholm
Telefon 0771-655 253
E-post kundombudsmannen@folksam.se
Webb: folksam.se

Branschgemensamma nämnder

Du kan i vissa fall få ditt ärende prövat i någon av följande nämnder.

Trafikskadenämnden
Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen och verkar för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska och ska alltid prövas av nämnden. Folksam hjälper dig i samband med den obligatoriska prövningen.

Det finns också andra frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande. I dessa frågor kan du själv begära prövning hos Trafikskadenämnden via en särskild blankett som finns hos:

Adress: Trafikskadenämnden, Box 24048, 104 50 Stockholm
webb: trafikskadenamnden.se

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd
Ansvarsförsäkringens personskadenämnd prövar ärenden för personer som skadats och har rätt till skadestånd för sina skador. Den fungerar ungefär som trafikskadenämnden för trafikskadade. Vissa ersättningsfrågor ska alltid hänskjutas till nämnden för yttrande. Framför dina önskemål till Folksam om du vill att nämnden ska yttra sig i de frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande.

Patientskadenämnden
Patientskadenämnden är en rådgivande nämnd till försäkringsbolagen. Nämnden ska på begäran av patient, vårdgivare, försäkringsbolag eller domstol yttra sig i skadeärenden som rör patientförsäkringen.

Adress: Patientskadenämnden, Box 241, 104 51 Stockholm

Personförsäkringsnämnden
Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolagen som rör liv-, sjuk och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Nämnden för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad omfattningen av rättsskyddsförsäkring, fråga om ersättningsanspråk inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring och fråga om överprövning av ombuds lämplighet inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring. Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor via en särskild blankett som finns hos Svensk Försäkrings Nämnder.

Adress: Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm
telefon: 08-522 787 20
webb: forsakringsnamnder.se

Anmälan till nämnden för Rättsskyddsfrågor måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av kostnaderna.

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadetillfället/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande.

Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.